

Protokoll styrelsemöte vattenrådet för Nybroån, Kabusaån och Tygeån den 18 januari 2024

Tid: kl 8.30-10:15

Plats: Via teams

Närvarande: Per Håkanson ordförande, Tomelilla kommun (ordinarie), Gunilla Andersson Ystads kommun (ordinarie), Thomas Quist Sjöbo kommun (ordinarie), Jeanette Qamar Simrishamns kommun (ordinarie), Christian Negendanck Högestad & Christinehof (ordinarie), Anna Sandegren Tomelilla kommun (ersättare), Allan Waktmar Ystads kommun (ersättare), Johan Thuresson Löderups Gris AB (ersättare),

Adjungerade tjänstepersoner: Eva Nielsen Osterman Sjöbo kommun, Frida Johansson Sjöbo kommun, Eelke Emilia Christinesdotter åtgärdssamordnare vattenråden, Alice Nicolle Länsstyrelsen Skåne

1. Mötet öppnas

Per hälsade alla välkomna, kommenterade de välfyllda vattenreservoarerna och förklarade mötet för öppnat.

2. Val av en justerare

Beslut: Christian Negendanck valdes till justerare.

3. Godkännande av dagordning

Beslut: Styrelsen godkände dagordningen.

4. Föregående mötesprotokoll

Osignerat protokoll från den 16 november 2023 mejlades med kallelsen den 11 januari 2024. Signerat protokoll skickades ut den 17 januari 2024 med ändringen från fysiskt till digitalt möte. Protokollet ansågs därmed föredraget.

Beslut: Protokollet lades till handlingarna.

5. Protokollförande av per capsulam beslut om deltagande av åtgärdssamordnaren i LEADER-projektet "Åtgärdsaccelerator" som drivs av föreningen Samverkan för Hanöbukten

Innan jul blev åtgärdssamordnarna Eelke Emilia och Jonas Dahl, ordförande NKT Per Håkansson, ordförande ÖVR Pia Dahlin, enhetschef för offentliga miljöer i Simrishamns kommun Linda Larsson samt Simrishamns kommunekolog Jeanette Qamar inbjudna av Christoffer Bonthron som är anställd av Samverkan för Hanöbukten som projektledare. De håller just nu på med ett projekt som de kallar för åtgärdsaccelerator som ska fungera så att processer påskyndas och tiden effektiviseras i samband med att nya våtmarksprojekt ska genomföras. Detta är ett projekt finansierat av LEADER och med deras egna ord beskriver de projektet så här: *Allt vatten som vattendragen i avrinningsområdet tillför Hanöbukten bidrar till den negativa situation som Hanöbukten befinner sig i med övergödning, brunifiering, minskat djur- och växtliv mm. Vattenvårdsåtgärder genomförs men det går för sakta!*

Samma sak gäller i hela Sverige men med detta projekt vill vi öka åtgärdstakten i de geografiska områdena runt Hanöbukten. Vidare pekar många utredningar på att samordningen kring åtgärder behöver stärkas för att skapa effektivare åtgärdsorganisationer och för att rätt åtgärder ska göras på rätt platser. Vi vill med detta projekt A) öka åtgärdstakten och B) stärka samordningen kring åtgärder.

De vill därför inleda ett samarbete med Österlens vattenråd, vattenrådet för Nybroån, Kabusaån och Tygeån samt åtgärdssamordnarna Jonas Dahl och Eelke Emilia Christinesdotter för att få vår input på hur en åtgärdsaccelerator/ett resurscenter bäst kan utformas för att stödja vattenvårdsåtgärder i Hanöbuktens avrinningsområde. Vattenråden kommer inte behöva bidra med några andra medel utöver åtgärdssamordnarens arbetstid som kommer vara begränsad till en början men som senare kan tänkas kliva in i en mer aktiv roll ju längre projektet fortskrider. Samverkan för Hanöbukten har även blivit inbjudna att medverka i ett större projekt initierat av WWF (världsnaturfonden) - "Modellprojekt för renare sjöar och hav – vattenvårdsplanering" som går ut på att samordna tester för att sen utföra samt utvärdera vattenvårdsplaner i ett helt avrinningsområde men även att nätverka och byta erfarenheter. Testen kommer innebära att de konsulter vi har avtal med medverkar och utför en hel del av det praktiska arbetet men finansieras av WWF. Även de lantbrukare som är aktiva i avrinningsområdet kommer involveras i arbetet och kunna få ersättning för detta.

Sista dagen för Samverkan för Hanöbukten att lämna svar till WWF var den 10 januari 2024 och därför krävdes ett per capsulam-beslut om åtgärdssamordnarens deltagande. Mejl med information skickades ut den 8 januari med sista svarsdag 9 januari. 10 ledamöter biföll förslaget om deltagande.

Beslut: Styrelsens beslut att åtgärdssamordnaren kan avsätta en del av sin tid till de båda projekten är härmed protokollfört.

6. Ekonomihantering

Chefen för utvecklingsavdelningen på Tomelilla kommun, Helena Berlin, har föreslagit att vattenrådets ekonomihantering flyttas från Tomelilla kommun.

Tomelilla har sedan vattenrådets start haft ansvar för ekonomin, med anledningen av att fördela ansvaret mellan kommunerna så att ingen kommun ska behöva ta allt ansvar själv. Ystad tog på sig sekreterare ansvaret och Tomelilla har haft det ekonomiska ansvaret mot betalning.

Ekonomihanteringen har fungerat bra i Tomelilla kommun, om inte ekonomiavdelningen har någon erinran och Tomelilla tillåter, anser styrelsen att ekonomin borde vara kvar i Tomelilla kommun. Idag står Tomelilla kommun som projektägare vilket försvårar eventuell flytt av ekonomin till en annan kommun.

Beslut: Styrelsen uppdrar åt ordinarie sekreterare Andrea Nowag att undersöka hur ekonomin ska hanteras.

7. Deltagande av åtgärdssamordnaren på Borgeby fältdagar för marknadsföring tillsammans med andra vattenråd

Borgeby Fältdagar är en lantbruksmessa i fält beläget några mil norr om Malmö. Det är en fackmessa med tydlig inriktning på den professionella lantbrukaren och en mötesplats för alla som har lantbruk som främsta intresse och sysselsättning. Fältdagarna äger rum den 26-27 juni 2024.

Åtgärdssamordnaren har varit i kontakt med åtgärdssamordnare för Kävlingeåns vattenråd, Sydvästra Skånes Vattenråd, Höje å vattenråd och Segeåns vattenråd om de vill dela monter med vattenrådet för att hålla nere kostnaden. Eelke Emilia Christines dotter uppskattar att kostnaden för vattenrådet kommer ligga lite över 3000 kr. En summa som kan delas med Österlens vattenråd. Summan inkluderar en 15 minuters tid på scenen där man ges möjlighet att berätta mer om åtgärdsarbetet för en större publik. Åtgärdssamordnaren ser vikten av att vara flera vattenråd som delar en monter och täcker ett större geografiskt område.

Beslut: Åtgärdssamordnaren deltar på Borgeby fältdagar 2024.

8. Inköp av drönare samt drönarkörkort för åtgärdssamordnaren

Eelke Emilia Christinesdotter föreslår att NKT:s vattenråd gemensamt med Österlens vattenråd köper in en drönare samt står för kostnaden för ett drönarkörkort. Genom att utföra egna flygningar kan vattenråden hålla nere kostnaderna för åtgärdsarbetet. Samtidigt har vattenrådet möjlighet att undersöka och följa upp lämpliga våtmarkslägen och processer på ett enkelt sätt. Ett förslag är att vattenrådet eventuellt kan låna en drönare av GIS enheten på Ystads kommun samt att åtgärdssamordnaren deltar i en kurs med Simrishamns kommuns tjänstepersoner i drönarhantering samt regler och villkor för flygning. Går det inte att låna av Ystads kommun bör vattenråden köpa egen drönare.

Beslut: Eelke Emilia får inom eget budgetansvar rätten att utreda och boka utbildning för drönarkort samt undersöka möjligheten att köpa en drönare till vattenrådet inom budgetram. Beslut redovisas under nästa styrelsemöte. Styrelsen ges möjlighet att yttra sig gällande kostnader för inköp.

9. Tjänstemannaberedningsgrupp för åtgärdsarbetet

Beredningsgruppen ska tillsammans med åtgärdssamordnaren, som har huvudansvaret, bereda ärenden gällande fysiska vattenvårdande åtgärder inför beslut i vattenrådets styrelse. Nuvarande beredningsgrupp har bestått av ordförande, två ledamöter samt sekreteraren (adjungerad tjänsteperson) i vattenrådet. Under 2023 kom förslag upp om att beredningsgruppen i fortsättningen enbart skulle bestå av tjänstepersoner med motiveringen att tjänstepersonerna ofta är mer insatta i detaljfrågorna och har bättre förutsättningar att arbeta igenom frågorna. I Kävlingeåns vattenråd består beredningsgruppen enbart av tjänstepersoner och det har fungerat bra. I förslaget ingår att även en tjänsteperson från Länsstyrelsen deltar med en rådgivande funktion.

Beredningsgruppen träffas ungefär två gånger per halvår. Åtgärdssamordnaren är sammankallande. Beredningsgruppens möten bör ligga mellan styrelsemötena. Beredningsgruppen adjungerar personer från föreningarna, LRF eller annan organisation vid behov. Beredningsgruppens protokoll distribueras

till hela styrelsen så att ledamöterna kan vara insatta i ärendena inför styrelsemöten då beslut om olika projekt ska fattas.

I dagsläget saknas förslag från Tomelilla kommun och/eller ÖsterlenVA på tjänstepersoner som kan ingå i beredningsgruppen.

På styrelsemötet den 16 november 2024 beslutades att Eelke Emilia Christinesdotter, åtgärdssamordnare, ska vara sammankallande för beredningsgruppen.

Förslag på tjänstepersoner i beredningsgruppen:

Eva Nielsen Osterman, Sjöbo kommun
Frida Johansson, Sjöbo kommun
Jeanette Qamar, Simrishamns kommun
Henrik Uthas, Ystads kommun
Andrea Nowag, Ystads kommun
Valentina Zülsdorff, Länsstyrelsen Skåne

Beslut: Styrelsen beslutade att skapa en tjänstemannaberedningsgrupp enligt förslag. Gruppen adjungerar annan kompetens vid behov.

10. Återrapportering från åtgärdssamordnarna

Aktuella projekt som påbörjats: Stenbybäcken Har besökts i fält med konsult. Har även pratat med all markägare och hört så att de fortfarande är intresserade. Högestad och Christinehof har sagt ja, Tosselilla och Tomelilla väntar vi fortfarande på svar från. Kan förväntas starta nästa vinter med åtgärderna 7,8,9.

Nedraby 9:2 Besökt markägaren och ansvarig konsult i fält och alla är positiva till förslaget som lagts fram av konsulten. Inväntar en återkoppling om tillstånd/villkor både ur vattenskydd och artskydd. I direkt närhet finns två häckningsplatser för Kungsfiskare därför får man fundera på hur artskyddet bäst ska hanteras. Ska skickas på samråd (strandskydd) hos Ystad kommun så man får med alla aspekter. Förhoppningen är att projektet kan startas upp i slutet av 2024.

Tosterup 1:2 Har besökts i fält med konsult och markägarens representant. Markägaren vill göra en tillståndsansökan för vattenuttag hos Länsstyrelsen vilket kan ha en kostnad på 150 000-200 000 kronor och väntetiden för detta är ca 1 - 2 år. Markägaren har dock informerats om att denna kostnad inte kommer täckas av vattenrådet då den avser bevakning. Även det aktiva dikningsföretaget måste man ändra omfattningen för. Ca 80 m behöver plockas bort eftersom det efter anläggningen inte längre kommer ske någon markavvattning där. Detta är något som tar tid och därför är det oklart när arbetet kan påbörjas.

- 5 december 2023 var Eelke Emilia Christinesdotter samt Per Håkanson i Glemmingebro för att hålla ett föredrag för inbjudna medlemmar av LRF i samarbete med innovationscenter för landsbygden. Föreläsningen kommer läggas upp på deras youtube kanal inom det närmsta.
- Sitter med i vattengruppen inför den fördjupade översiktsplanen för gamla sockerbruket i köpingebro. Naturcentrum har fått i uppdrag att ta fram lämpliga lokaler för att anlägga våtmarker i anslutning till nybroån som rinner bredvid sockerbruket.
- Webmaster har ändrat kontaktinformationen till den nya åtgärdssamordnaren. Ligger nu ute som nyhet på hemsidan.
- Aktuellt LOVA projekt "vattenvård i sydost etapp 1" ska förlängas samt ändras då målet för anlagda våtmarker innan projekttidens slut 2024 är att 15 ha våtmarker ska ha anlagts. Vattenrådet kommer inte klara av att genomföra 15 ha våtmark innan projekttidens slut även efter förlängning.
- Naturcentrum har efter begäran, och på grund av ovanstående fråga tagit fram en prio-lista för potentiella våtmarksprojekt baserat på deras tidigare genomförda uppdrag. Markägarna på denna priolista kommer först kontaktas genom brev och sedan via ett telefonsamtal för att höra om intresse finns för att vilja anlägga en våtmark på deras marker.

11. Förslag på verksamhetsberättelse för 2023, se bilaga

Förslag på verksamhetsberättelse skickades ut den 11 januari 2024. Förslaget gicks igenom. Ingen hade något att tillägga eller ändra i nuläget. Beslut fattas under nästkommande styrelsemöte.

12. Förslag på arbetsplan för 2024 och 2025, se bilaga

Förslag på arbetsplan skickades ut den 11 januari 2024. Eftersom halva året har gått när arbetsplanen beslutas av stämman föreslås att även följande år ska ingå i arbetsplanen. Förslaget gicks igenom. Ingen hade något att tillägga eller ändra i nuläget. Beslut fattas under nästkommande styrelsemöte.

13. Förslag på budget för 2025, 3 bilagor

Enligt förslaget räknas avgifterna upp med 10% eftersom det inte har skett någon avgiftshöjning sedan 2019. Tidigare har avgifterna höjts eller sänkts, sannolikt utifrån konsumentprisindex. Ingen hade något att tillägga eller ändra i nuläget. Beslut fattas under nästkommande styrelsemöte.

14. Övrigt

Rensning av Trydeån vid Tryde

Under hösten 2023 observerades att det vid Trydeån väster om Tryde har fällts flera träd och stora maskiner har varit ute. Frågan var om denna sträcka har rensats eller om enbart träd har fällts. Alice har kollat upp det och rensningen hade anmälts till Länsstyrelsen i juli 2023. Andrea har skickat en begäran till Länsstyrelsen om att få dikesrensningar på remiss eller att åtminstone besluten mejlas till vattenrådets officiella mejladress.

Jeanette Qamar berättar att Tomelilla kommun vänt sig till Österlens vattenråd för att få information om vattenråden inför pågående ÖP arbete. Samt önskar uppgifter om anlagda våtmarker inom den

egna kommunen. Jeanette Qamar skickar ut information till representanter för Tomelilla samt Andrea Nowag och Eelke Emilia Christinesdotter.

15. Godkännande att mötesdeltagarnas namn skrivs ut i protokollet och läggs ut på hemsidan

Beslut: Mötesdeltagarna beslutade att godkänna att deras namn skrivs ut i protokollet och läggs ut på hemsidan.

16. Mötet avslutas

Per tackade för engagemanget och avslutade mötet.

Nästa möte äger rum torsdagen den 14 mars 2024 i Tomelilla kommunhus, lokal Dubbelgöken.

Per Håkanson, ordförande

Jeanette Qamar, sekreterare

Christian Negendanck, justerare